Wymagania edukacyjne z geografii w klasie VIII na rok 2026/2027

1. Azja

• wskazuje położenie geograficzne Azji na mapie ogólnogeograficznej
• wskazuje na mapie państwa Azji i podaje ich stolice
• opisuje linię brzegową Azji na podstawie mapy ogólnogeograficznej świata
• przedstawia kontrasty w ukształtowaniu powierzchni terenu Azji
• omawia budowę geologiczną i jej zróżnicowanie na podstawie mapy tematycznej
• wymienia strefy aktywności sejsmicznej w Azji na podstawie mapy geologicznej
• wymienia strefy i główne typy klimatów na kontynencie azjatyckim
• omawia cyrkulację monsunową i jej wpływ na klimat Azji
• omawia czynniki wpływające na układ sieci rzecznej w Azji
• wymienia największe rzeki Azji
• charakteryzuje azjatyckie kontrasty klimatyczne i roślinne na podstawie mapy tematycznej
• omawia płytową budowę litosfery na podstawie map tematycznych
• omawia powstawanie Himalajów
• omawia powstawanie rowów oceanicznych
• odczytuje z map nazwy największych wulkanów oraz wskazuje rejony koncentracji zjawisk wulkanicznych
• opisuje przebieg trzęsienia ziemi
• wykazuje związek między budową geologiczną a występowaniem wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami
• ocenia skutki trzęsień ziemi dla obszarów gęsto zaludnionych
• przedstawia sposoby zapobiegania tragicznym skutkom trzęsień ziemi i tsunami
• omawia warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Azji
• charakteryzuje warunki poza przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Azji
• wskazuje obszary o korzystnych i niekorzystnych warunkach dla rozwoju rolnictwa
• wymienia główne rośliny uprawne na podstawie map tematycznych
• omawia znaczenie uprawy ryżu dla krajów Azji Południowo-Wschodniej („kultura ryżu”)
• określa wyspiarskie położenie Japonii na mapie świata
• opisuje ekstremalne zjawiska klimatyczne i ich skutki
• charakteryzuje cechy nowoczesnej gospodarki kraju oraz rodzaje produkcji przemysłowej
• omawia znaczenie i rolę transportu w gospodarce Japonii
• przedstawia cechy rolnictwa Japonii na podstawie analizy danych statystycznych
• ocenia znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii
• uzasadnia, że gospodarka Japonii należy do najnowocześniejszych na świecie
• charakteryzuje różnorodność cech środowiska Chin na podstawie mapy tematycznej
• przedstawia problemy demograficzne i społeczne kraju ze szczególnym uwzględnieniem przyrostu naturalnego na podstawie analizy danych statystycznych
• omawia cechy rozwoju gospodarki Chin
• analizuje wielkość PKB w Chinach na tle innych krajów świata na podstawie danych statystycznych
• lokalizuje ośrodki przemysłu zaawansowanych technologii na mapie
• omawia znaczenie nowoczesnego transportu kolejowego w rozwoju gospodarczym
• charakteryzuje tradycyjne rolnictwo i warunki rozwoju rolnictwa w Chinach
• omawia wpływ gospodarki Chin na gospodarkę światową
• określa położenie Indii i cechy środowiska Półwyspu Indyjskiego
• przedstawia problemy demograficzne kraju
• porównuje liczbę ludności Chin i Indii oraz odczytuje z wykresu prognozę dla tych państw
• podaje przyczyny powstawania slumsów
• omawia system kastowy w Indiach
• omawia kontrasty etniczne, językowe i religijne w Indiach na podstawie map tematycznych i wykresów
• charakteryzuje cechy gospodarki kraju i możliwości ich rozwoju
• omawia warunki uprawy roślin na podstawie map tematycznych
• charakteryzuje indyjską Dolinę Krzemową
• wymienia surowce mineralne Indii i wskazuje ich rozmieszczenie na mapie tematycznej
• analizuje strukturę zatrudnienia i strukturę PKB na podstawie wykresu

• przedstawia rosnące znaczenie przemysłu w Indiach
• charakteryzuje położenie geograficzne Bliskiego Wschodu
• wskazuje na mapie politycznej państwa leżące na terenie Bliskiego Wschodu
• charakteryzuje warunki naturalne środowiska Bliskiego Wschodu
• omawia wpływ religii na życie muzułmanów
• przedstawia rolę organizacji OPEC
• wymienia państwa Bliskiego Wschodu będące największymi producentami ropy naftowej
• omawia znaczenie ropy naftowej w rozwoju ekonomicznym państw Bliskiego Wschodu na podstawie mapy gospodarczej
• wymienia źródła konfliktów zbrojnych i terroryzmu na Bliskim Wschodzie
• wymienia skutki konfliktów zbrojnych

2. Afryka

• charakteryzuje cechy środowiska przyrodniczego Afryki
• omawia związek budowy geologicznej Afryki z powstawaniem rowów tektonicznych
• omawia wpływ czynników klimatotwórczych na klimat Afryki
• wyjaśnia cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej
• omawia rozmieszczenie opadów atmosferycznych na podstawie mapy klimatycznej
• wyjaśnia istnienie strefowości klimatyczno-roślinno-glebowej w Afryce na podstawie map tematycznych
• omawia sieć rzeczną i jeziora Afryki na podstawie mapy
• omawia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa
• ocenia skutki stosowania rolnictwa żarowo-odłogowego i plantacyjnego w Afryce Zachodniej
• charakteryzuje gospodarkę w strefie Sahelu
• wymienia główne uprawy oraz omawia znaczenie hodowli w Afryce
• przedstawia zróżnicowanie PKB w wybranych państwach Afryki
• przedstawia czynniki ograniczające rozwój gospodarki w Afryce
• wymienia surowce mineralne Afryki i wskazuje obszary ich występowania na podstawie mapy gospodarczej
• charakteryzuje nowoczesne działy gospodarki Afryki
• przedstawia rolę chińskich inwestycji na kontynencie
• omawia rozwój i znaczenie usług w Afryce
• określa położenie geograficzne Etiopii
• omawia przyczyny i skutki niedożywienia ludności w Etiopii na podstawie wybranych tekstów źródłowych
• przedstawia na przykładzie Etiopii sposoby walki z głodem w Afryce
• określa położenie geograficzne Kenii
• omawia walory przyrodnicze Kenii wpływające na rozwój turystyki
• opisuje walory kulturowe Kenii
• wymienia obiekty wpisane na „Listę światowego dziedzictwa UNESCO”
• wskazuje bariery ograniczające rozwój turystyki w Afryce

3. Ameryka Północna i Południowa

• charakteryzuje położenie i cechy środowiska przyrodniczego Ameryki
• wymienia nazwy mórz i oceanów oblewających Amerykę Północną i Amerykę Południową
• wykazuje związek ukształtowania powierzchni z budową geologiczną
• charakteryzuje czynniki klimatotwórcze wpływające na klimat Ameryki Północnej i Ameryki Południowej
• omawia związek stref klimatycznych ze strefami roślinnymi w Ameryce na podstawie mapy tematycznej
• charakteryzuje wody powierzchniowe i wymienia największe cieki wodne Ameryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej
• omawia mechanizm powstawania tornad i cyklonów
• wymienia główne rejony występowania cyklonów tropikalnych i kierunki ich przemieszczania się
• przedstawia skutki występowania cyklonów tropikalnych
• przedstawia prawidłowe zachowania człowieka przed nadchodzącym cyklonem na podstawie dostępnych źródeł

• przedstawia cechy klimatu Amazonii
• opisuje piętrowość wilgotnych lasów równikowych
• omawia florę i faunę lasów równikowych
• podaje kierunki gospodarczego wykorzystania Amazonii
• charakteryzuje działania człowieka mające na celu ochronę walorów przyrodniczych Amazonii
• podaje przyczyny zróżnicowania rasowego i etnicznego Ameryki
• omawia wielkie migracje w historii zasiedlania Ameryki
• przedstawia sytuację rdzennej ludności w Ameryce
• omawia skutki zanikania kultur pierwotnych na przykładzie Ameryki Północnej lub Ameryki Południowej
• przedstawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej
• wymienia i wskazuje na mapie obszary słabo oraz gęsto zaludnione
• wymienia i wskazuje na mapie świata największe miasta oraz aglomeracje Ameryki Północnej i Ameryki Południowej
• wskazuje na mapie megalopolis Ameryki Północnej i Ameryki Południowej
• przedstawia negatywne skutki urbanizacji
• podaje przyczyny powstawania slumsów w wielkich miastach na przykładzie Ameryki Południowej
• charakteryzuje cechy położenia geograficznego Kanady na podstawie mapy ogólnogeograficznej
• wykazuje zależność między ukształtowaniem powierzchni a klimatem Kanady
• przedstawia zasięg lasów i omawia czynniki wpływające na przebieg ich północnej granicy
• przedstawia zasięg upraw i hodowli na podstawie mapy tematycznej
• wymienia cechy gospodarstw wielkoobszarowych
• przedstawia miejsce Kanady w światowej produkcji wybranych płodów rolnych na podstawie wykresu
• omawia cechy charakterystyczne gospodarki kraju z uwzględnieniem surowców mineralnych, rozwoju przemysłu i handlu
• charakteryzuje wybrane wskaźniki rozwoju gospodarczego Stanów Zjednoczonych na tle innych państw
• omawia znaczenie przemysłu i jego kluczowe działy
• przedstawia czynniki wpływające na rozwój Doliny Krzemowej
• omawia znaczenie usług wyspecjalizowanych w gospodarce kraju
• omawia cechy charakterystyczne rolnictwa
• określa rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej
• wyjaśnia przyczyny marnowania pożywienia na przykładzie Stanów Zjednoczonych

4. Australia i Oceania

• określa położenie Australii na podstawie mapy ogólnogeograficznej
• omawia cechy środowiska przyrodniczego Australii
• wymienia charakterystyczne cechy poszczególnych typów klimatu na podstawie klimatogramów
• omawia strefowość roślinną na podstawie map tematycznych
• charakteryzuje wody powierzchniowe
• omawia zasoby wód artezyjskich i ich rolę w gospodarce kraju
• określa położenie geograficzne i podział Oceanii na podstawie map ogólnogeograficznej i politycznej
• charakteryzuje środowisko geograficzne Oceanii
• wymienia endemity w Australii i na wyspach Oceanii
• przedstawia liczbę ludności i gęstość zaludnienia na podstawie mapy tematycznej i analizy danych statystycznych
• omawia czynniki przyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności Australii
• omawia bariery utrudniające zamieszkanie kontynentu
• charakteryzuje rdzennych mieszkańców kontynentu
• wyjaśnia, dlaczego Australia jest atrakcyjna dla imigrantów
• omawia cechy rolnictwa na tle warunków przyrodniczych
• omawia występowanie surowców mineralnych na podstawie mapy tematycznej
• omawia znaczenie przemysłów przetwórczego i zaawansowanych technologii w rozwoju kraju
• omawia znaczenie turystyki w rozwoju gospodarki Australii i Oceanii

5. Antarktyka i Arktyka

• omawia położenie geograficzne obszarów okołobiegunowych na podstawie mapy ogólnogeograficznej
• omawia środowisko geograficzne Arktyki
• opisuje zjawisko dnia polarnego i nocy polarnej na obszarach okołobiegunowych
• wymienia gatunki roślin i zwierząt Arktyki
• wymienia ludy i zajęcia ludności Arktyki
• omawia środowisko geograficzne Antarktydy
• charakteryzuje klimat Antarktydy
• wymienia gatunki roślin i zwierząt na obszarach Antarktyki
• omawia zmiany w środowisku przyrodniczym obszarów polarnych
• wyjaśnia status prawny Antarktydy i znaczenie traktatu antarktycznego
• wskazuje położenie polskiej stacji badawczej Henryka Arctowskiego na mapie Antarktydy
• charakteryzuje główne cele i zakres badań prowadzonych w Arktyce i Antarktyce na podstawie dostępnych źródeł
• prezentuje osiągnięcia polskich badaczy obszarów okołobiegunowych

Maria Maciak
Nauczyciel geogarfii